

Punësimi i shqiptarëve në polici në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë

Përmbajtja

Mbështetja e kandidatëve për pranimin në polici	3
Interesimi i kandidatëve ekziston	3
Pengesat gjuhësore dhe ndryshimet në procedurën e përzgjedhjes	4
Gjenerata e policisë multietnike po i afrohet pensionit	5
Pse është e rëndësishme përfaqësimi i komunitetit shqiptar në polici	5
Burimet:	5

Punësimi i shqiptarëve në polici në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë

Përfaqësimi i shqiptarëve në strukturat policore në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë vazhdon të mbetet i pamjaftueshëm. Megjithatë iniciativat e mëparshme për zhvillimin e policisë multietnike kanë kontribuar në rritjen e përfaqësimit të pjesëtarëve të pakicës kombëtare shqiptare në polici, numri i shqiptarëve në mesin e policëve të pranuar gjatë viteve të fundit mbetet shumë i ulët. Përfaqësuesit lokalë dhe mediat kanë ngritur shqetësime lidhur me punësimin e kandidatëve shqiptarë, ndërsa të dhënat tregojnë për vështirësi në procesin e përzgjedhjes dhe nevojën për masa shtesë që do të lehtësonin dhe mbështesnin pjesëmarrjen e tyre në këtë proces.

Ministria e Punëve të Brendshme e Serbisë (MPB), në bashkëpunim me Misionin e OSBE-së, gjatë vitit 2001 ka nisur një iniciativë për krijimin e policisë multietnike në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë. Qëllimi ishte rritja e përfaqësimit të pjesëtarëve të pakicës kombëtare shqiptare, si dhe të komuniteteve të tjera pakicë në polici dhe forcimi i besimit ndërmjet qytetarëve dhe institucioneve.

Edhe pse iniciativa në vitet e para dha rezultate pozitive, mospërfaqësimi i mjaftueshëm i shqiptarëve në polici dhe institucione të tjera shtetërore në Serbi vazhdon të ekzistojë. Sipas raportimeve të “Bujanovačke”, përfaqësuesit lokalë në Bujanoc theksojnë se prej vitesh nuk ka pasur punësime të reja të shqiptarëve në polici, duke vënë në pikëpyetje kushtet e mundshme të pabarabarta.

Mbështetja e kandidatëve për pranimin në polici

Pas takimit me akterët relevantë në maj dhe debatit promovues të mbajtur në qershor 2026, Misioni i OSBE-së ka punuar në krijimin e mundësive për mbështetjen e kandidatëve, përmes organizimit të një kursi të gjuhës serbe në Bujanoc dhe Preshevë. Kursi, i paraparë të zhvillohet dy orë në javë, zgjat nga shtatori deri në nëntor 2026, përkatësisht rreth 12 javë, dhe synon përmirësimin e njohurive të gjuhës serbe, si dhe përgatitjen e kandidatëve për intervistën dhe fazat e tjera të procedurës së përzgjedhjes.

Procedura e përzgjedhjes dhe provimet kualifikuese për trajnimin policor kërkojnë përgatitje shtesë, por edhe mjete financiare. Kandidatët duhet të udhëtojnë dhe të qëndrojnë dy ditë në Qendrën për Trajnimin Bazë Policor për t’iu nënshtruar provimit kualifikues. Afati për shpalljen e konkursit për pranimin e kandidatëve të rinj në trajnimin policor nuk përcaktohet paraprakisht, por varet nga vlerësimi i MPB-së për nevojat për personel. Për këtë arsye, konkursi i ri mund të shpallet në shtator ose në një periudhë tjetër gjatë vitit.

Interesimi i kandidatëve ekziston

Pjesëmarrja e kandidatëve potencialë në aktivitetet promovuese të organizuara nga Misioni i OSBE-së në qershor 2026 ishte e mirë. Gjithsej 19 kandidatë potencialë deklaruan se kishin nevojë për mbështetje në përmirësimin e njohurive të gjuhës serbe, si dhe për më shumë informacion rreth procedurës së përzgjedhjes, veçanërisht në lidhje me testet psikologjike dhe kërkesat për përgatitje fizike.

Misioni i OSBE-së ka paraparë gjithashtu mundësinë e shpalljes së një thirrjeje të hapur përmes rrjeteve sociale, në varësi të interesimit dhe pjesëmarrjes së kandidatëve tashmë të regjistruar. Mundësi të ngjashme mbështetëse u ofrohen edhe kandidatëve nga komuniteti hungarez në Serbi.

Misioni ka mbështetur gjithashtu aktivitetet e shoqatës profesionale të policëve “Policët Evropianë të Pakicave Kombëtare – Europe Police” (PA-EPNM), të cilat synojnë të inkurajojnë pjesëtarët e pakicave kombëtare në mbarë vendin që të aplikojnë për trajnimin policor.

Anëtarët e PA-EPNM kanë zhvilluar një fushatë njëmbëdhjetëditore në mbarë vendin, nga 25 maji deri më 4 qershor 2026. Fushata ka përfshirë vizita në vende të ndryshme të Serbisë dhe, përmes saj, PA-EPNM ka arritur të përfshijë 628 të rinj e të reja nga radhët e pakicave kombëtare. Interesim për këtë proces kanë shprehur 28 pjesëtarë të komunitetit shqiptar. Të gjithë kandidatët, nëse dëshirojnë, mund të deklarojnë përkatësinë e tyre etnike dhe gjuhën amtare në formularët e aplikimit për trajnimin policor.

Sipas të dhënave të MPB-së, në konkursin e shpallur në dhjetor 2025 për trajnimin bazë policor, procesi i përzgjedhjes për të cilin përfundoi në mesin e vitit 2026, kishin aplikuar 24 pjesëtarë të pakicës kombëtare shqiptare.

Sipas analizës së të dhënave zyrtare, gjatë periudhës 2017–2022, pjesëmarrja e vijuesve të Qendrës për Trajnimin Bazë Policor (QTBP) që u përkisnin pakicave kombëtare ra në 4 për qind, krahasuar me 10,8 për qind në periudhën 2011–2016.¹²³

Pengesat gjuhësore dhe ndryshimet në procedurën e përzgjedhjes

Bazuar në një mostër të testeve provë të publikuara në faqen e internetit të Qendrës për Trajnimin Bazë Policor, në vitin 2022 Misioni vlerësoi nivelin e njohjes së gjuhës që kërkohej për kalimin e këtyre testeve dhe arriti në përfundimin se ato kërkonin një nivel shumë të lartë të njohjes së gjuhës serbe, i cili nuk ishte në përputhje me programin e lëndës “Gjuha serbe si gjuhë joamtare” dhe rezultatet e parashikuara të të nxënësve.

Pas prezantimit të rezultateve dhe rekomandimeve të vlerësimit të jashtëm të mbështetjes së Misionit të OSBE-së për shoqatën profesionale PA-EPNM gjatë periudhës 2017–2023, MPB-ja, në vitin 2024, ndryshoi testin e gjuhës serbe që përdoret në procesin e pranimin në trajnimin bazë policor.

Sipas analizës së MPB-së, shkalla e përgjithshme e mospasurisë së kandidatëve është tashmë më e ulët se më parë. Megjithatë, dallimet në nivelin e njohjes së gjuhës serbe vazhdojnë të jenë të pranishme, veçanërisht në mjediset ku serbishtja si gjuhë joamtare mësohet në shkollë sipas Programit A. Kjo çështje prek në veçanti pjesëtarët e pakicave kombëtare hungareze dhe shqiptare.

Gjithashtu, pasi MPB-ja, gjatë viteve 2023 dhe 2024, përditësoi dhe rishikoi grupin e testeve psikologjike të hartuara në vitin 2007, Misioni mundësoi përkthimin e tyre në gjuhën shqipe, bullgare, hungareze, rumune, ruse dhe sllovaqe.

Plani shtatëpikësh i vitit 2013 për përmirësimin e qasjes së komunitetit shqiptar në arsim, kujdes shëndetësor dhe fusha të tjera, përfshirë policinë, u rishikua në vitin 2021 me mbështetjen e konsiderueshme të Misionit. Megjithatë, mbetet nevoja për operacionalizimin dhe zbatimin e mëtejshëm të tij.

¹ The decree on the professional development of the MoI states (Article 41) that Serbian language tests serve to check the language culture and basic knowledge of the orthography. See the Regulation on Professional Development in the MoI [in Serbian] here: <https://www.paragraf.rs/propisi/uredba-o-strucnom-osposobljavanju-i-usavrsavanju-mup.html>

² For example, in the recruitment process for the October 2024, the MoI’s statistics indicate that out of 4,900 candidates, specifically 2,200 that progressed to the Serbian language test phase, 13 candidates failed - five from Vranje, three from Novi Pazar, two from Subotica, one from Niš, one from Leskovac, and one from Kraljevo. The MoI considers the Serbian language test accessible, given that the failure ratio decreased to 0,46 %, compared to 10 % in the past.

³ See [in English]: CoE, Fourth Report submitted by Serbia pursuant to Article 25, paragraph 2 of the Framework Convention for the Protection of National Minorities - received on 18 September 2018 (page 148): <https://rm.coe.int/4th-sr-serbia-en/16808d765e>; 181 police cadets belong to national minorities out of overall 1,670.

Gjenerata e policisë multietnike po i afrohet pensionit

Pjesëtarët e pakicës kombëtare shqiptare që janë pranuar në kuadër të programit për zhvillimin e policisë multietnike (MEPE) dhe që, në kohën e pranimit, ishin të moshës 20 deri në 27 vjeç, po i afrohen moshës së pensionimit. Kjo nënkupton se një pjesë e tyre pritet të dalin në pension gjatë viteve të ardhshme. Ndërkohë, numri i pjesëtarëve të rinj të pakicës kombëtare shqiptare të pranuar në MPB mbetet shumë i ulët.

Gjatë viteve të fundit, MPB-ja ka treguar gatishmëri më të madhe për adresimin e sfidave ekzistuese. Masat e ndërmarra përfshijnë ndryshimin e testit të gjuhës serbe për pranimin në trajnimin bazë policor, promovimin më të rregullt të konkurseve në nivel lokal, me mbështetjen e këshillave kombëtare të pakicave kombëtare (KKPK), zgjatjen e afatit për aplikim në konkursin për trajnimin bazë policor nga 15 ditë në një periudhë më të gjatë, si dhe rritjen e kufirit të moshës për aplikim.

Pse është e rëndësishme përfaqësimi i komunitetit shqiptar në polici

Përfaqësimi i duhur i komuniteteve të ndryshme në polici është i rëndësishëm për forcimin e besimit të qytetarëve në institucione, sigurimin e qasjes së barabartë në punësim në sektorin publik dhe përmirësimin e kohezionit shoqëror në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë. Një polici që pasqyron në masë më të madhe strukturën e popullsisë lokale mund të kontribuojë në përmirësimin e komunikimit me komunitetet, forcimin e besimit dhe zvogëlimin e ndjenjës së diskriminimit dhe përjashtimit të rinjtë e komunitetit shqiptar. Mundësitë më të mëdha për punësim në institucionet shtetërore mund të kontribuojnë gjithashtu që të rinjtë të shohin perspektivë për të qëndruar dhe për të ndërtuar të ardhmen e tyre në komunitetet ku jetojnë.

Burimet:

Misioni i OSBE-së në Serbi – *First Multi-Ethnic Police Training Starts in Southern Serbia*

Misioni i OSBE-së në Serbi – *Preparatory Classes for Young Albanians Applying to the Police Training Centre*

OSBE – *Serbia: Police Opens Doors*

Bujanovaçke – tekste mbi konkurse për pranimin në polici dhe përfaqësimin e shqiptarëve në institucionet shtetërore (2024–2025)

Tekste shtesë mediatike dhe analiza mbi përfaqësimin e pakicave dhe punësimin në sektorin publik në Preshevë, Bujanoc dhe Medvegjë.

Bujanovaçke, 12 qershor 2026

<https://bujanovacke.co.rs/2026/06/12/oeps-pokrece-pitanje-zaposljavanja-albanaca-u-policiji/>